

Iz Marburga. Dnes 29. jul. je bila na gimnaziji Marburškem javna skušnja iz slovenskega jezika v pričo treh gimnazijalnih profesorjev in dvojnih gostov. Učenci slovenskega jezika, kteriga gimnazijalni profesor verozakona, vredni domorodec g. Juri Matijašič v treh oddelih z neutrudno marljivostjo uči, so prav gladko odgovarjali in s tim pokazali lepi napredek v uku maternega jezika. Bilo jih je nekaj čez sedemnajst, med njimi tudi nekoliko terdih Nemcov. Gornji oddelek je rabil za berilo Robidovo „naravoslovje“, katero je, kakor tudi gramatiko (syntaxis verborum) prav zastopno razlagal. Drugi oddelek je imel za berilo več pripovest iz „Drobtinc“ leta 1848, — prvi pa Malavašičevo „Zlato Vas“, poleg tega pa slovniške pravila slovenskega preimena (pronomen) in glagolja (verbum). Naloge (pensa) so kazale, de učenci ne samo dobro po slovniških pravilih pišejo, ampak tudi v slovenskem zlogu (stylus) dobro napredujejo. Hvala serčna g. profesorju za njihov trud, kakor tudi našemu verlemu domorodcu g. Davorinu Terstenjaku, zdaj kaplanu na predmestni slovenski fari v Marburgu, kteri vsako léto nar pridnejšim učencam darila daruje, da večo ljubezen do učenja slov. jezika v sercih učencov zbudi. Letos je dobilo 12 narpridnejših Macunovo „cvetje jugoslavjansko“, in Janežičev „slovník“.

Bog daj, da bi se važne besede, ktere so g. daritelj na koncu skušnje učencam govorili, globoko v serca zasadile, in obilni sad prirodile. Bog daj pa tudi, da bi Marburški gimnazij že drugo šolno léto posebno stolico slovenskiga jezika in vse potrebne šolske bukve dobil! Mi upamo, da bo novo izvoljeni gimnazijalni inšpektor g. Dr. Klemann se z vso močjo in ljubeznijo za to reč pognal. B.

Novičar iz Ljubljane.

Konec šolskiga léta gimnazijalnih klasov je bil 1. dan t. m. v reduti slovesno obhajan. Deželni poglavar je delil izverstnišim učencam vsih 8 klasov darila; gosp. Dr. Kleeman pa je pred delitvijo daril prav lepo razložil novo napravo gimnazijalnih šol, njeni cilj in konec, in sredstva, pravo šolsko izobraženje doseči. Na koncu te slovesnosti se je pela na koru cesarska pesem v slovenskim jeziku; pa grajati moramo, de se ni več in boljših pevcov vzelo, de bi bilo petje krepkejši in bolj vbrano bilo, kakor se spodobi. Namest navadnih perjoh je dalo vodstvo letopis na znanje, v kterim je razložil g. profesor Rechfeld moč gerškiga aorista; potem g. vodja Kleeman naznani uke vsih 8 klasov in njene učenike, nar imenitniši šolske ukaze, zgodovino in statistiko tega léta; učencov je bilo konec léta v vsih 8 klasih 457; na dalje je nekoliko povedano od Alojzjeviša in šolskih pripomočkov. Na koncu letopisa stojé iména tistih učencov, ki so bili z darili obdarovani in tistih, ki so se za temi nar boljši skazali. — V ponedeljk je bila prva očitna sodba pri c. k. deželni sodii v Ljubljani. Nek Lašk baron, ki je sreberno žlico v neki Ljubljanski kerčmi ukradil, se je pritožil zoper razsodbo kantonske sodije, pa je bil tudi tukaj na 3 dni v ječo obsojen. Gosp. Dr. Kaiser, c. k. državni pravdnik, se je spet prav možko obnašal. — Te

le imenitniši kmetijske reči Novic zapopadla, in bi se mogla prav dober kup prodajati. Seer pa imamo za gotovo kmetijskih bukev pričakovati, ki jih bo ministerstvo kmetijstva za proste kmetovavce in za poduk v kmetijskih šolah na svitlo dalo, ktere se bojo tudi v slovenski jezik prestavile. Vred.

dni bo prišel imenik volivcov za Ljubljanski mestni odbor na dan. — Gosp. Lüsдорf je dobil pravico, novo sladkornico (Zuckerfabrik) v Ljubljani napraviti. — Odbor slovenskiga glediša je podelil gosp. Cegnarju za lepo poslovenjeno igro „Deborah“ odločeno darilo od 30 gold. — Po prvi slovenski igri, ki jo misli gledišno društvo v dobiček slovenskiga glediša napraviti, se bo začelo vplačanje podpisanih akcij.

Novičar iz mnogih krajev.

Dva nova šolska zakona (postavi) sta prišla pretekli teden na svitlo; eden veléva, de imajo prihodnjič vsi učenci na vse učeliših šolsko plačilo odrajtovati; drugi pa dodeli pravico za napravo tudi taciš gimnazijalnih in realnih sol, ki niso cesarske; v tem ukazu tudi stoji, de prihodnjič podučitelji (inštruktorji) ne potrebujejo ne za začetne ne za gimnazijalne šole pooblastivnih spričal; vsak zna domá učiti. — Cesar se bojo 16. t. m. v zgornjo Avstrijo in Salzburg podali, ne mislijo tedaj svojiga godú domá praznovati. — G. Dr. Škedel pride v Gradec za učenika denarniga postavoznanstva in kaznovavne pravde v slovenskim jeziku. G. Dr. Krajnc se neki tam prav slavno obnaša. — Radecki ne bo stopil iz svoje službe, kakor se je govorilo, „jez čem — je rekel — med svojimi vojaki, kakor oče med svojimi otroci, umreti. — Za gotovo se sliši, de se ima avstrijanska armada zlo pomanjšati. — Soseska Stajnc na Štajarskim je izvolila nadvojvoda Janeza za svojiga župana, — sliši se, de je ljudomili nadvojvoda pripravljen, to opravilo prevzeti. — Minister kupčije je ukazal, de naj se sčasama vsi hlaponi po železnici namesti z dervami s premogam kurijo. — Škoda pogoriša v Krakovi znese 12 milijonov in pol gold. dobriga dénarja. — V Bulgarii je punt končan. Turški car je dovolil mnoge pravice Bulgarcam, in na to so se pomirili. — Vojska med Danci in Šleswig-Holstejnici še zmiraj terpi. Nemci nabirajo denarje in pomoči za svoje brate na Holsteinskim, in so jezni in žalostni, de jim nobeno vladarstvo z armado ne pomaga. Pa nihče si ne upa, ker Rus Dance varje. — Na njivi pri Lomnicah na Českim so našli reženo bilko, ki ima 6 klasov; posestnik je dal to čudovitno rež v Praški muzeum. — Ni davnej, kar je poslanec iz Nepála (iz jutrove Indije) Angležki kraljici imenitno darilo prinesel, ki ga ji je ondašni vladár (Radša) poslal, namreč 12 s srebrom okovanih kravjih répov; — s srebrom okovan kravji rep je ondi znamenje nar veči časti in slave; Radša sam ima le 9 taciš repov. Kravji repi (Kuhschwänze) so tedaj v ondašnjih krajih tako časteni, kakor pri Turkih koňjski repi (Rossschweife).

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnji	
	3. vel. serp.		1. vel. serp.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik pšenice domače	1	52	2	16
1 » » banaške	—	—	2	—
1 » turšice	—	—	1	24
1 » soršice	1	25	1	33
1 » reži	1	18	1	30
1 » ječmena	—	—	1	12
1 » prosa	1	20	1	34
1 » ajde	—	59	1	27
1 » ovsa	1	—	1	3

Današnjemu listu je pridjan 24. dokladni list.